

ALLMÄN STUDIEPLAN FÖR UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ I DEN PRAKTISKA KUNSKAPENS TEORI

Studieplanen gäller för utbildning som avslutas med doktorsexamen och för utbildning som avslutas med licentiatexamen. Som överordnat dokument till den allmänna studieplanen gäller Högskoleförordningen och samt Södertörns högskolas lokala föreskrifter för forskarutbildning.

Studieplanen är fastställd i Fakultetsnämnden och reviderad 2016-06-10.

1. Utbildningens mål

Inom ämnet den praktiska kunskapens teori studeras forskningsproblem och forskningsteman som uppträder i professioner där möten mellan människor är centrala för yrkeskompetenser och verksamhetsmål. Exempel på sådana yrken är undervisnings-, läkar-, vård-, och omsorgsyriken samt även andra professioner och yrkesverksamheter där mellanmännsliga frågor är av vikt på olika sätt, såsom konstnärliga yrken. Den praktiska kunskapens teori är ett mångvetenskapligt ämne som hämtar sina teorier och metoder ur en humanistisk vetenskapstradition med ämnen som filosofi, idéhistoria, estetik, pedagogik, etnologi, med flera.

I studier i ämnet är egen erfarenhet av den yrkespraktik som utforskas grundläggande i kombination med de vetenskapstraditioner som nämns ovan. Ontologiska, kunskapsteoretiska och etiska spörsmål av relevans för olika mellanmännsliga yrkesprofessioner utforskas. Filosofiska, historiska, estetiska och empiriskt-kvalitativa metoder är exempel på tillvägagångssätt för forskning i ämnet.

Forskarutbildningen i den praktiska kunskapens teori syftar till att fördjupa doktorandens kunskaper inom ämnets kärnområde såsom det beskrivs ovan och ge doktoranden färdigheter av god kvalitet för fortsatt forskning och annan relaterad verksamhet i ämnet. Forskarutbildningens mål är att ge doktoranden färdighet i att kritiskt, självkritiskt, självständigt och med ett gott vetenskapligt hantverk kunna genomföra kvalificerad forskning, inkluderat förmåga att planlägga, genomföra och presentera forskningen i fråga.

För doktorsexamen ska doktoranden:

Kunskap och förståelse

- visa brett kunnande inom och en fördjupad förståelse av den praktiska kunskapens teori samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta forskningsområde;
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metod i allmänhet och relevanta metoder för avhandlingsområdet i synnerhet);
- kritiskt, reflekterande och självreflekterande tolka, värdera och historisera kunskaper rörande den praktiska kunskapens teori;
- genom fördjupad kunskap om olika vetenskapliga metoder värdera olika källors relevans för den praktiska kunskapens teori samt visa fördjupad kunskap om centrala epistemologiska och teoretiska frågor inom ämnet.

Färdighet och förmåga

- visa fördjupad förmåga till reflektion över egen och andras yrkeserfarenhet och yrkeskompetens;
- visa förmåga att inom den praktiska kunskapens teori nyanserat, reflekterat, systematiskt, självständigt, och med vetenskaplig noggrannhet formulera relevanta frågeställningar;
- visa god förmåga att på ett epistemologiskt och metodologiskt adekvat sätt genomföra forskning inom givna tidsramar;
- visa utvecklad förmåga att kunna granska och värdera vetenskapligt genomförda forskningsuppgifter;
- visa god färdighet i att skriftligt och muntligt presentera och diskutera vetenskapliga frågor på ett självständigt, reflekterande och kritiskt sätt;
- med en avhandling visa förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen inom den praktiska kunskapens teori.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa fördjupad kunskap, intellektuell självständighet och vetenskaplig adekvans ifråga om hur forskning inom den praktiska kunskapen bedrivs, liksom insikter i ämnets bidrag till vetenskaplig utveckling;
- visa fördjupade kunskaper om och ett kritiskt förhållningssätt till centrala idéer inom den praktiska kunskapens teori på ett nyanserat och reflekterande sätt;
- visa fördjupad insikt om att den praktiska kunskapens teori kan diskuteras ur olika vetenskapliga perspektiv;
- visa vetenskaplig hederlighet och kunna göra etiska bedömningar av relevans för forskningsområdet.

Vetenskaplig avhandling

För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling i den praktiska kunskapens teori (doktorsavhandling) om 180 högskolepoäng godkänd.

2. Behörighetsvillkor

2.1 Grundläggande bestämmelser

För att bli antagen till forskarutbildning krävs att den sökande har dels grundläggande behörighet, dels särskild behörighet enligt nedan. Vidare krävs att den sökande bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

2.2 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har:

1. avlagt en examen på avancerad nivå,
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Fakultetsnämnden får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl. (SFS 2010:1064)

2.3 Särskild behörighet

Särskild behörighet har den som har kunskaper motsvarande 60 högskolepoäng i den praktiska kunskapens teori, eller i närliggande humanistiskt eller samhällsvetenskapligt ämne, på avancerad nivå, eller som har förvärvat motsvarande kunskaper utomlands eller genom avlagd äldre examen. I samtliga fall ska studierna ha innefattat ett individuellt uppsatsmoment omfattande minst 15 hp på avancerad nivå. Dessutom krävs minst tre års dokumenterad yrkeserfarenhet på minst halvtid inom ett för avhandlingsämnet relevant yrke. Om särskilda skäl föreligger kan Fakultetsnämnden för enskild sökande medge undantag från villkor för särskild behörighet.

Förmåga att tillgodogöra sig vetenskapliga framställningar på engelska och behärska språk som krävs för avhandlingsarbetet är en förutsättning för att antas till utbildningen.

3. Antagning

3.1 Ansökan

Ansökan om antagning till forskarutbildningen ställs till Södertörns högskola.

3.2 Antagningsbegränsning och urval

Till forskarutbildningen får endast antas så många doktorander som kan erbjudas handledning, godtagbara studievillkor i övrigt och som har studiefinansiering. Forskarstuderande som anställs som doktorand förutsätts bedriva sina studier på heltid. Om det anses främja doktorandens utbildning kan doktorandanställningen förlängas högst ett år när doktoranden utför undervisning eller administrativa sysslor. Institutionstjänstgöringen får inte överstiga 20% av heltid.

Antagningsbegränsning till forskarutbildning tillämpas om antalet behöriga sökande är större än antalet tillgängliga platser. Grunden för urval bland behöriga sökande till forskarutbildning i den praktiska kunskapens teori är graden av förmåga att tillgodogöra sig sådan utbildning.

Vid urvalet beaktas följande:

1. Den sökandes meriter och kompetens.
2. Det individuella forskningsprojektets kvalitet.
3. Det individuella forskningsprojektets lämplighet och genomförbarhet som doktorandprojekt.
4. Finansieringsplanen.
5. Att frågor om forskningsetik har beaktats.
6. Att den samlade handledarkompetensen kan bistå med god och professionell handledning samt relevant expertis.

I samband med antagning till forskarskolan BEEGS bedöms forskningsplanen efter dess förankring i forskarskolans specifika geografiska område, orienteringen mot Östersjöländerna eller Östeuropa.

I första hand görs urvalet på grundval av dokumenterat och av den sökande själv åberopat material, till exempel självständiga studiearbeten och intyg om yrkesverksamhet. Därutöver kan annat beslutsunderlag såsom intervjuer med den sökande vara av betydelse. Vid antagningen tas även hänsyn till den kompetens som de till forskarutbildningen knutna lärarna besitter, samt till jämställdhetsaspekter.

3.3 Beslut om antagning

Antagningsprocessen följer Södertörns högskolas riktlinjer om tillträde till forskarutbildning. Fakultetsnämnden ansvarar för beslut om antagning av studerande till forskarutbildningen, antagningar med annan form av studiefinansiering än anställning och utbildningsbidrag, samt om antagningar till utbildning med licentiatexamen som slutmål.

4. Utbildningens utformning

4.1 Allmänt

Totalt omfattar forskarutbildningen 240 högskolepoäng, varav 60 högskolepoäng kurser och 180 högskolepoäng avhandlingsarbete. Av kurspoängen utgörs 37,5 högskolepoäng av obligatoriska kurser (fördelat på 15 högskolepoäng områdesgemensamma obligatoriska kurser och 22,5 högskolepoäng ämnesspecifika obligatoriska kurser). För doktorander inom forskarskolan BEEGS tillkommer ytterligare en obligatorisk kurs om 7,5 högskolepoäng. Resterande 22,5 högskolepoäng resp. 15 högskolepoäng (för doktorander inom forskarskolan BEEGS) utgörs av valbara kurser.

Utbildningen för licentiatexamen omfattar 120 högskolepoäng och består av kurser om sammanlagt 45 högskolepoäng och en vetenskaplig uppsats om 75 högskolepoäng. Sådan examen kan antingen utgöra slutmål för utbildningen eller en etapp i utbildningen till doktorsexamen.

Kurser på lägst avancerad nivå och som inte ingår i villkoren för särskild behörighet kan efter beslut enligt institutionens delegationsordning tillgodoräknas i forskarutbildningen.

Doktoranden bör påbörja sitt vetenskapliga arbete redan under första årets studier och således bedriva forskningsarbete parallellt med kursbundna studier. I forskarutbildningen ingår även forskningsmiljöns seminarieverksamhet.

4.2 Kurser

Forskarutbildningens kurser består av:

Områdesgemensamma obligatoriska kurser (15 högskolepoäng)

- 7,5 hp Introduktion till kritisk kulturteori
- 7,5 hp Vetenskapsteori: Sanning, konstruktion och subjektivitet

Ämnesspecifika obligatoriska kurser (22,5 högskolepoäng)

- 7,5 hp Den praktiska kunskapens teori
- 7,5 hp Kvalitativa metoder
- 7,5 hp Professionsstudier

Obligatorisk kurs för doktorander inom forskarskolan BEEGS

- 7,5hp Samtida forskning om Östersjöregionen och Östeuropa

Valbara kurser (22,5 högskolepoäng resp. 15 högskolepoäng för doktorander inom forskarskolan BEEGS)

De valbara individuellt bestämda kurserna väljs i samråd med doktorandens huvudhandledare. De kan ges såväl genom undervisning, inom eller utom lärosätet, som genom litteraturstudier, genom egna muntliga och skriftliga forskningspresentationer, granskning av andras forskningsuppgifter, deltagande i den högskolepedagogiska kursen etc.

Doktorander som undervisar ska ha genomgått en kurs i högskolepedagogik, eller på annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper.

För licentiatexamen består kurserna av:

Områdesgemensamma obligatoriska kurser (15 högskolepoäng)

- 7,5 hp Introduktion till kritisk kulturteori.
- 7,5 hp Vetenskapsteori: Sanning, konstruktion och subjektivitet.

Ämnesspecifika obligatoriska kurser (22,5 högskolepoäng)

- 7,5 hp Den praktiska kunskapens teori
- 7,5 hp Kvalitativa metoder
- 7,5 hp Professionsstudier

Obligatorisk kurs för doktorander inom forskarskolan BEEGS

- 7,5 hp Samtida forskning om Östersjöregionen och Östeuropa

Valbar kurs (7,5 högskolepoäng)

Gäller för doktorander som inte är BEEGS-doktorander. Kursen väljs i samråd med doktorandens huvudhandledare.

4.3 Avhandling för doktorexamen

För doktorexamen ska doktoranden författa en vetenskaplig avhandling vars omfattning motsvarar 180 högskolepoäng. Avhandlingen ska baseras på ett självständigt forskningsarbete och vara av betydelse för forskningen inom det valda området. Avhandlingen ska utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser som doktoranden har författat ensam eller med medförfattare, kompletterad med en kort sammanfattande diskussion (sammanläggningsavhandling). Uppsatserna ska vara av sådan kvalitet att de kan publiceras i erkända vetenskapliga tidskrifter. Vid lagarbete ska den enskildes arbetsinsats kunna särskiljas och bedömas.

4.4 Uppsats för licentiatexamen

För licentiatexamen ska den forskarstuderande författa ett vetenskapligt arbete vars omfattning motsvarar 75 högskolepoäng. Uppsatsen ska baseras på ett självständigt forskningsarbete.

4.5 Närmare information

Närmare information om forskarutbildningen lämnas av ämnets studierektor på forskarnivå eller av motsvarande ämnesrepresentant.

5. Utbildningens uppläggning

5.1 Individuell studieplan

Huvudhandledare och doktorand ska tillsammans upprätta en individuell studieplan för doktorandens forskarstudier som innehåller högskolans och doktorandens åtaganden samt en tidsplan för utbildningen. Studieplanen upprättas i samband med påbörjad anställning och beslutas av Styrgruppen för kritisk kulturteori (enligt institutionens besluts- och delegationsordning) senast fem månader efter doktorandens tillträde. Uppföljning och revidering av studieplanen ska redovisas för och godkännas av styrgruppen en gång per år. Forskarstuderande och handledare ska skriftligen intyga att de har tagit del av den individuella studieplanen och de ändringar som görs i den.

5.2 Undervisning

Undervisningen ges huvudsakligen i form av föreläsningar, seminarier och handledning. Doktoranden ska under studietiden ta del i vetenskapliga aktiviteter genom att delta i seminarier, gästföreläsningar etc. Doktoranden kan ges möjlighet att delta i undervisning och kunskapsprov vid annan fakultet eller annat lärosäte. Doktoranden ska erbjudas möjligheter att delta i internationella konferenser och kurser.

5.3 Handledning

Studerande på forskarnivå har rätt till handledning motsvarande fyra års heltidsstudier för doktorsexamen och två år för licentiatexamen.Handledningens innehåll och omfattning anges i *Föreskrifter för forskarutbildning vid Södertörns högskola*.Handledare inom forskarutbildningen i den praktiska kunskapens teori är ämnets professorer och docenter samt särskilt förordnade lärare. För varje doktorand ska minst två handledare utses. En av dem ska vara huvudhandledare. Val av handledare sker efter samråd med doktoranden. Huvudhandledaren ska vara docentkompetent och biträdande handledare ska ha avlagt doktorsexamen. Handledarna ska ha genomgått forskarhandledningsutbildning eller bedömts ha motsvarande kompetens. Handledare utses av prefekt efter förslag från styrgruppen. En forskarstuderande som begär det ska få byta handledare.

Handledare och doktorand ska ha tät och regelbunden kontakt och varje termin stämma av vad som åstadkommit i relation till den årliga individuella studieplanen. Val av avhandlingsämne ska ske i samråd mellan doktoranden och huvudhandledaren och bör ske under utbildningens första termin. Doktoranden ska ta kontakt med sina handledare vid eventuella problem.

Om doktoranden i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen ska rektor besluta om indragning av handledning och andra resurser för utbildningen. De lokala tillämpningsföreskrifterna i *Föreskrifter för forskarutbildning vid Södertörns högskola* anger hur ärendet bereds innan förslag om indragning av resurser lämnas in till rektor.

6. Examination

Kunskapskontrollen sker genom skriftlig eller muntlig examination. Tentamina och prov bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Huvudhandledaren är examinator för de kurser för vilka särskild examinator inte har utsetts.

Doktorsavhandlingen ska granskas av en opponent vid en offentlig disputation. Den bedöms av en särskilt utsedd betygsnämnd i enlighet med regler i högskoleförordningen samt *Föreskrifter för forskarutbildning vid Södertörns högskola*. Vid betygssättning tas hänsyn både till avhandlingens innehåll och till försvaret av densamma vid disputationen. Avhandlingen ska bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.

Licentiatuppsatsen ska granskas av en opponent och försvaras offentligt. Former för licentiatuppsatsens framläggande anges i *Föreskrifter för forskarutbildning vid Södertörns högskola*. Styrgruppen för kritisk kulturteori skapar därutöver områdes- eller ämnesspecifika rutiner för de ingående forskarutbildningsämnena. Uppsatsen ska av en särskilt utsedd betygsnämnd bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.